

Trudne rozliczenia z przeszłością

Trudne rozliczenia z przeszłością

Tom I

Sprawiedliwość okresu przejściowego
w perspektywie międzynarodowej

redakcja naukowa

Karolina Wigura

Jarosław Kuisz

Wojciech Sadurski

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2018

Recenzja: dr Anna Śledzińska-Simon

Redakcja i korekta: Dorota Kassjanowicz

Projekt okładki: Katarzyna Juras

Noty copyright wydań oryginalnych tłumaczonych tekstów umieszczono na pierwszej stronie poszczególnych rozdziałów

Copyright © 2018 by the Authors

Copyright © 2018 for the Polish edition by Wydawnictwo Naukowe Scholar Sp. z o.o., Warszawa

Publikacja współfinansowana przez Narodowe Centrum Nauki ze środków przyznanych na podstawie decyzji numer DEC-2011/03/D/HS6/05938

ISBN 978-83-7383-912-0

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./faks 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Druk i oprawa: MCP, Marki

Spis treści

Wprowadzenie	7
<i>Karolina Wigura, Jarosław Kuisz, Wojciech Sadurski</i>	

Część I. Struktura, genealogia, globalizacja

Genealogia sprawiedliwości okresu przejściowego	17
<i>Ruti G. Teitel</i>	
Struktura sprawiedliwości okresu przejściowego	51
<i>Jon Elster</i>	
Internacjonalizacja i różnicowanie zjawiska przebaczenia w polityce jako formy rozliczenia z przeszłością	90
<i>Karolina Wigura</i>	

Część II. Konstytucjonalizm i rządy prawa

Po postkomunizmie – następny etap? Rozważania nad rolą i miejscem prawa	119
<i>Adam Czarnota, Martin Krygier</i>	
Czy konstytucjonalizm okresu przejściowego jest przeciwny rządom prawa?	166
<i>Wojciech Sadurski</i>	
Konstytucjonalizm w czasach kruchych demokracji	187
<i>Samuel Issacharoff</i>	
Balans sprawiedliwości. Kiedy sprawiedliwość okresu przejściowego wzmacnia demokrację?	197
<i>Tricia D. Olsen, Leigh A. Payne, Andrew G. Reiter</i>	

Część III. Rozliczenie z przeszłością totalitarną i komunistyczną – najważniejsze wyzwania

Sprawiedliwość wybiórcza. Odplata po totalitaryzmie	229
<i>Aviezer Tucker</i>	
Postkomunistyczna sprawiedliwość okresu przejściowego – ramy zagadnienia	283
<i>Eva-Clarita Pettai, Vello Pettai</i>	
Autopsje równoległe	312
<i>István Rév</i>	
Czas wprowadzenia środków sprawiedliwości okresu przejściowego	337
<i>Cynthia M. Horne</i>	
Afiliacje autorów	362
Indeks nazwisk.	363